

Svar på yttrande – PA 2024/2988

Till Överklagandenämnden för högskolan

Dnr PA 2024/2988

Jag har tagit del av Lunds universitets yttrande (P 2026/36, daterat 2026-04-09) och lämnar härmed följande svar. Jag vidhåller mitt yrkande och anser att universitetets yttrande inte bemöter de centrala invändningarna på ett tillfredsställande sätt. Yttrandet aktualiserar dessutom ytterligare frågor om processens rättssäkerhet.

1. Forskningsgenomslag som avgörande men icke angivet kriterium

Universitetet hävdar att ”forskningsgenomslag” inte är ett nytt kriterium utan en ”sammanfattande beskrivning av flera av de vetenskapliga bedömningsgrunderna” i utlysningen. Denna tolkning är inte rimlig vid en närmare granskning.

De fem bedömningsgrunderna i utlysningen var: (1) framstående och nyskapande metodutveckling, (2) publicering i internationellt framstående tidskrifter och förlag, (3) dokumenterad förmåga att planera och leda vetenskaplig verksamhet, (4) dokumenterat nationellt och internationellt forskningssamarbete, samt (5) erhållna forskningsanslag som huvudsökande och i konkurrens.

”Forskningsgenomslag”, i den mening universitetet faktiskt använde begreppet, är inte en sammanfattning av dessa fem kriterier. Det framgår av protokollet att det som avsågs var citeringsantal. Protokollet från den 22 oktober 2025 anger att Coenen har ett ”klart försteg” och att ”[d]enna bedömning baseras på att Coenens forskning har fått ett betydligt större genomslag än övriga kandidater.” Problemet är att genomslag ges avgörande vikt.

Citeringsantal är inte en ”sammanfattning” av de fem bedömningsgrunderna. Det är ett specifikt mått som mäter hur ofta en forskares arbete refereras av andra. Ingen av de fem angivna bedömningsgrunderna handlar om citeringar eller genomslag eller hur ofta ens arbete citeras av andra. Att i efterhand konstruera en koppling mellan citeringsantal och de angivna kriterierna framstår som en efterhandskonstruktion.

Därtill bör framhållas att citeringsantal inte är ett tillförlitligt mått på forskningskvalitet. Citeringar påverkas av fältets storlek, ämnets popularitet, antal medförfattare, självcitering och publiceringsmönster. Ekonomisk geografi och statsvetenskap har väsentligt olika citeringskulturer och publiceringsnormer, vilket gör en direkt jämförelse av citeringstal mellan kandidater från dessa fält kan vara missvisande. Det är möjligt att en forskare är välciterad av helt andra skäl än att han har bidragit till *metodutveckling*. Att använda en sådan jämförelse som avgörande grund, utan att detta kriterium var

angivet på förhand, är svår att förena med kravet på förutsägbarhet och likabehandling i statliga anställningsärenden.

Sakkunniggranskning tillämpas just för att man ska kunna göra en bedömning av forskningskvaliteten relaterat till de fem punkterna, detta kan inte sammanfattas till ett enkelt citeringsmått.

Det är också värt att notera vad protokollet säger om övriga kriterier: ”Det är betydligt jämnare mellan tätgruppen avseende förmåga att erhålla externa forskningsmedel och erfarenhet av doktorandhandledning.” Med andra ord: på de kriterier som faktiskt var angivna i utlysningen skiljer sig kandidaterna inte åt i avgörande grad. Det är just genomslaget, det *icke* angivna kriteriet, som skapar det påstådda ”klara försteget”.

2. Underlåten tillämpning av kriteriet metodutveckling

Universitetets yttrande hävdar att metodutveckling beaktats i bedömningen och hänvisar till att frågor ställdes vid intervjuerna om ”forskningsinriktning, erfarenhet kring metodutveckling och erfarenheter av att leda och utveckla verksamheter liknande metodcentrum.” Vidare anges att nämnden bedömt ”förtroendet av att arbeta med olika aspekter av metodutveckling och hur den relaterar till den egna forskningen.”

Men det är en avgörande skillnad mellan att ställa frågor om metodutveckling och att redovisa och tillämpa detta kriterium i den slutliga bedömningen. Utlysningen anger att bidrag till ”framstående och nyskapande metodutveckling inom ramen för sin egen forskning” ska tillmätas stor betydelse. Ändå framgår det inte av protokollet:

- Vilken konkret metodutveckling respektive kandidat ansetts ha bidragit med
- Hur kandidaterna jämfördes mot varandra i detta avseende
- Vilken roll detta kriterium spelade i den slutliga rangordningen

Protokollet använder identisk formulering för samtliga sex kandidater: ”[Kandidaten] arbetar med olika forskningsmetoder inom sin forskning och det gör att [kandidaten] har en bred och djup metodologisk erfarenhet av forskningsdesign.” Denna standardiserade fras riskerar att ersätta individuell bedömning och gör det omöjligt att följa hur det centrala kriteriet metodutveckling påverkade tillsättningsbeslutet.

3. Ändrad tjänsteinriktning: från forskningsmetod till forskningsdesign

Universitetet hävdar att anställningens inriktning inte ändrats, med hänvisning till att utlysningen redan angav ”mycket goda kunskaper inom forskningsdesign” som krav. Jag bestrider inte att detta nämnes i utlysningen. Men i utlysningen förekommer ordet ”forskingsdesign” en enda gång, som ett kunskapskrav bland flera. Tjänstens titel är ”professor och föreståndare till Samhällsvetenskapligt metodcentrum.” Det första av fem bedömningskriterier är ”framstående och nyskapande *metodutveckling*” (min kursivering).

I protokollet och det efterföljande anställningsbeslutet har detta dock omtolkats. Samtliga kandidater bedöms för en anställning som ”professor i [ämne] med inriktning mot forskningsdesign” (min kursivering). Anställningen har alltså omdefinierats från utlysning till beslut.

Det finns en begreppslig och viktig skillnad mellan forskningsmetod (konkreta tekniker och verktyg för analys) och forskningsdesign (den övergripande planeringen och struktureringen av en studie). Ett metodcentrum som enligt utlysningen ska utveckla forskningsmetoder förutsätter en föreståndare med inriktning mot just detta — inte mot det bredare begreppet forskningsdesign. Genom att ändra inriktningsbegreppet i bedömningen har nämnden i praktiken ändrat tjänstebeskrivningen på ett sätt som gynnar kandidater med erfarenhet av övergripande forskningsplanering snarare än konkret metodutveckling. Detta gynnar en kandidat som Coenen, men missgynnar en kandidat som undertecknad.

4. Sakkunnigbedömningarna ger inte stöd för ”klart försteg”

Universitetets yttrande hänvisar selektivt till de sakkunnigas omdömen för att underbygga slutsatsen att Coenen har ett klart försteg. En fullständig genomgång av sakkunnigutlåtandena ger en annan bild.

Tre sakkunniga anlitas: Amanda Barnier (Macquarie University), Susie Scott (University of Sussex) och David Simon (University of London). De ombads ta fram individuella, icke-rangordnade tätgrupper om 7–8 kandidater.

David Simon placerade Coenen i sin tätgrupp men inte undertecknad. Han är den enda sakkunnige som entydigt förordar Coenen.

Amanda Barnier placerade både Coenen och mig i sin tätgrupp. Hon beskriver mitt arbete som ”methodologically innovative.” Avseende Coenen noterade hon bland annat ”limited detail regarding his strategic vision for the Centre.”

Susie Scott placerade mig i sin primära tätgrupp men Coenen bland ”Remaining candidates”, alltså utanför tätgruppen. Hon noterade att Coenen saknar ensamförfattade publikationer och inte har undervisat i forskningsmetod.

Sammanfattningsvis: Två av tre sakkunniga placerade mig i tätgruppen, medan Coenen placerades i tätgruppen av två sakkunniga men utanför av en. Ingen sakkunnig get entydigt stöd som motsvarar nämndens slutsats om ”klart försteg.” Ingen av de sakkunniga konkretiserar på vilket sätt Coenen skulle ha ett försteg vad det gäller *det centrala kriteriet metodutveckling*. Bedömningarna är splittrade. Ändå framgår det inte av protokollet varför nämnden valde att avvika från den samlade bilden i sakkunnigutlåtandena, eller varför Simons bedömning tillmättes större vikt än Barniers och Scotts.

Universitetets yttrande försöker hantera detta genom att citera utvalda positiva omdömen om Coenen från varje sakkunnig, utan att nämna de kritiska synpunkterna. Yttrandet ger inte en balanserad redogörelse.

5. Jämförelse mellan Persson och Coenen

Det mest slående vid en läsning av Coenens ansökan är vad som inte står där. Trots att metodutveckling var det första bedömningskriteriet presenterar han ingen konkret information om hur han i sin forskning bidragit till metodutveckling.

I min ansökan beskrev jag konkreta metodbidrag. Jag beskrev hur jag utvecklat: "comparative studies on political responsiveness that have advanced measurement techniques by integrating large-scale cross-national survey data with policy implementation records" och att min "register-based research has utilized high-quality administrative data to refine models of economic and political behavior, improving causal inference in observational studies." Vidare: "my work on the causal effects of education on political participation has been pioneering in applying quasi-experimental designs, such as regression discontinuity and instrumental variables, to establish more robust causal claims in political science." Jag utvecklade också jag utvecklat kurser i metod och forskningsdesign som är breda och sträcker sig från konstruktivistisk analys till kausala inferensmetoder.

Coenens ansökan beskriver ingen konkret metodutveckling. Han skriver däremot om sin övergripande vetenskapsteoretiska hållning: "I profoundly believe in the value of epistemic and methodological pluralism." Han talar om "an eclectic, flexible and holistic approach to research design and method." Men det finns ingen som helst konkret beskrivning av någon forskning som bidragit till metodutveckling. Hans egna fåtaliga exempel de metoder han använt nämner: "The knowledge base approach drew for example on bibliometric and patent analyses, document analyses and semi-structured interview." Detta är dock befintliga standardverktyg, och rör sig inte om någon metodutveckling så vitt jag kan se.

Detta blir särskilt problem mot bakgrund av det som noteras i avsnitt 3. Nämnden skiftade tjänstebeskrivningen från "metodutveckling" till "forskningsdesign". En sådan förskjutning gynnar Coenen och missgynnar undertecknad.

5. Sammanfattning

Universitetets yttrande bemöter inte de centrala invändningarna i mitt överklagande. I stället aktualiseras ytterligare frågor om processens rättssäkerhet:

Forskningsgenomslag användes som avgörande grund för rangordningen trots att det inte var angivet som bedömningskriterium. Universitetets försök att i efterhand beskriva citeringsantal som en "sammanfattning" av de fem bedömningsgrunderna saknar entydigt stöd i utlysningens text eller praxis vid sakkunnigbedömningar. Tjänstens inriktning ändras från forskningsmetod i utlysningen till forskningsdesign i beslutet. Metodutveckling, utlysningens första och mest centrala kriterium, redovisas inte i individuell eller jämförande form i beslutsunderlaget. Sakkunnigutlåtandena ger inte stöd för slutsatsen om "klart försteg." Sammantaget visar dessa omständigheter att tillsättningsbeslutet inte vilar

på en transparent och rättssäker bedömning i enlighet med de kriterier som angavs i utlysningen. Jag vidhåller mitt yrkande.

Göteborg, 2026-04-15

A handwritten signature in red ink, appearing to read "Mikael Persson". The signature is written in a cursive, flowing style.

Mikael Persson
Professor i statsvetenskap, Göteborgs universitet